

Helsinki 27.3.2001

*Martti T. Kuikka
esimies*

*Saara Hakaste
sihteeri*

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran toimintakertomus vuodelta 2001

Vuosi 2001 oli Suomen Kouluhistoriallisen Seuran 66:s toimintavuosi. Maaliskuun 27. päivänä 2001 pidettiin seuran vuosikokous. Siinä valittiin erovuoroiset uudelleen ja johtokunta sai seuraavan kokoonpanon:

- Martti T. Kuikka (erovuorossa)*
- Antti Lappalainen (erovuorossa)*
- Erkki Merimaa (erovuorossa)*
- Jouko Kauranne*
- Sven Gladh*
- Sirkka Ahonen*
- Aaro Harju*
- Martti Hölsä*
- Saara Hakaste.*

Seuran esimieheksi valittiin professori Martti T. Kuikka ja varaesimieheksi koulutoimenjohtaja Jouko Kauranne. Sihteeriksi valittiin dosentti Saara Hakaste ja rahastonhoitajaksi KL Elise Lujala. Tilintarkastajiksi valittiin Pentti Jänkälä ja Erkki Äärynen.

Vuosikokouksen esitelmän piti kouluneuvos Erkki Äärynen. Hän kertoi kansalaiskoulun kehityksestä Espoossa ja yhdestä keskeisestä rehtorista Hilda Laasosesta, joka omalla aktiivisella toiminnallaan loi myönteisen ilmapiirin ja positiivisen kuvan koulusta.

Maaliskuun 7.päivänä dosentti Kirsi Tirri piti esitelmän aiheesta "Matematiikan oppimiskokemukset". Hän on tutkinut matematiikan olympialaisiin osallistuneita oppilaita ja saanut mielenkiintoisia havaintoja ilmiön taustatekijöistä.

Huhtikuun 26. päivänä 2001 oppivelvollisuuslaki täytti 80 vuotta. Sen kunniaksi Opetushallitus järjesti juhlaseminaarin, johon oli kutsuttu kaikki seuran jäsenet. Aamupäivän seminaarissa pitivät esitelmän pääjohtaja Jukka Sarjala, ylijohdaja Aslak Lindström, professori Risto Rinne, johtaja Kirsi Lindroos ja professori Anto Leikola. Esitelmät julkaistiin vuosikirjassa.

Lokakuussa pidettiin kuukausikokous, jossa KT Lauri Kemppinen alusti keväällä tarkastetun väitöskirjansa pohjalta aiheesta "Yrjö-Koskisen ajatuksia koti- ja koulukasvatuksesta". Esitelmä loi mielenkiintoisen kuvan 1800-luvun kulttuurihistoriaan, jossa kouluasiat olivat hyvin keskeisesti esillä eri poliittisten ryhmien ja Venäjän politiikan välisessä jännityskentässä.

Seuran vuosikirjan toimituskuntaan Opetushallitus valitsi ylijohdaja Aslak Lindströmin ja ylitarkastajat Erkki Merimaan ja Pekka Elon, seuran puolelta toimituskuntaan kuului professori Martti T. Kuikka. Toimituskunnan työ jatkui aina joulukuulle saakka. Vuosikirjan teemana oli "Koko kansan koulu - 80 vuotta oppivelvollisuutta". Sen sisältö muodostui seuraavaksi:

Perusta kansan sivistykselle

Jukka Sarjala	Ainoakaan lapsi ei jää huomaamatta
Aslak Lindström	Tie oppivelvollisuuden säätämiseen
Jaakko Numminen	Suomen kansanopetuksen historia

Yhteisen peruskoulutuksen edellytykset

Risto Parjanne	Kunnat kansan sivistäjinä
Samuli Apajalahti	Opettajat paljosta vastuussa
Kirsi Lindroos	Oppivelvollisuus tänään
Risto Rinne	Suomalainen yhtenäiskoulu ja ylikansallinen koulutuspolitiikka

Oppioikeus tänään ja tulevaisuudessa

Anto Leikola	Ei koulua vaan elämää...mitä olisi opittava?
Martti T. Kuikka	Kansanopetuksen suuret linjat
Maija Rask	Oppimisen oikeus ja merkitys.

Vuosikirjan liitteissä on juhlapäivän ohjelman lisäksi vuoden 1921 oppivelvollisuuslaki sekä suomeksi että englanniksi. Opetushallitus toimitti kyseisen juhlakirjan jokaiseen peruskouluun, jotta juhlavuoden merkitys tulisi tutuksi myös tämän päivän koulussa.

Kansainvälisestä toiminnasta mainittakoon, että seuran jäsenistä Sirkka Ahonen, Saara Hakaste, Martti T. Kuikka ja Elise Lujala osallistuivat heinäkuussa ISCHE:n (International Standing Conference for the History of Education) kongressiin Birminghamin yliopistossa Englannissa. Kongressin teema oli Koulutus ja kaupungistuminen.

Suomen Kouluhistoriallinen Seura on Tieteellisten seurojen valtuuskunnan jäsen. Jouko Kauranne osallistui sen vuosikokoukseen. Martti T. Kuikka osallistui Suomen Tietokirjailijat ry:n vuosikokoukseen.

Seuran johtokunnan jäsenelle ylitarkastaja Erkki Merimaalle myönnettiin kouluneuvoksen arvo. Erkki Merimaa on toiminut aktiivisesti seuran toiminnan kehittämiseksi vuosikymmenien ajan. Seura esittää parhaimmat onnittelut Erkki Merimaalle.

Seuran jäsenmäärä on noin 70. Kuukausikokousten osanottajamäärä on ollut noin 15–20, mitä on pidettävä seuran jäsenmäärän kannalta verraten korkeana.

Helsinki 5.3.2002

*Martti T. Kuikka
esimies*

*Saara Hakaste
sihteeri*